

18.2.2014

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Ylitarkastaja Sari Sippola
kirjaamo@evira.fi

Evira/663/0900/2014

Ravitsemus- ja terveystieteiden elintarvikevalvojille ja elintarvikealan toimijoille
[Eviran ohje 17052/3](#)

Elintarviketeollisuusliitto ry (ETL) kiittää mahdollisuudesta antaa kommentteja päivitetystä opasluonnoksesta. Eviran ohjeiden päivittäminen on aina tervetullutta ja selkeyttää käytäntöjä entisestään. ETL tuo Elintarviketurvallisuusviraston tietoon seuraavat kommentit luonnokseen liittyen:

1 JOHDANTO, sivu 5

ETL ehdottaa harkittavaksi oheista lisäystä viimeiseen lauseeseen, sillä eräiden väitteiden käytöstä on kansallisia säädöksiä ja niihin tehtäviä tulkintoja.

Eviran kanta voi muuttua, mikäli yhteisötasolla asioista tehdään toisenlainen tulkinta ja/tai kansalliset säädökset muuttuvat.

5.1.6. Vertailevat ravitsemusväitteet, sivu 13

Muutama täydentävä kysymys

Kuinka päivitetty vertailun on syytä olla, kun valikoimat muuttuvat nykyisin nopeasti? Aiemmin oli määritelty esim. 2 vuotta ja olisiko tämä syytä kirjata.

5.1.6.3 Vähennetty suolaa, sivu 15

Suolaan liittyvien pakkausmerkintöjen tilanne on poikkeuksellinen verrattuna muihin Euroopan unionin maihin. Suomessa valmistettujen elintarvikkeiden osalta vertailu tehdään Eviran linjauksen mukaan pakkausmerkintäasetuksen mukaiseen ”voimakassuolainen” –väitteen alarajoihin tuoteryhmittäin. ETL tuo esille, että tämä linjaus ei kannusta toimijoita kehittämään tuotteita ja alentamaan niiden suolapitoisuuksia, koska myönteisistä muutoksista eli ”suolaa vähennetty” –väitettä ei voi käytännössä viestiä kuluttajille.

Tuontituotteissa voi olla ”vähennetty suolaa” – väite, sillä vertailu on voitu tehdä paikalliseen tuotteeseen. Esimerkkituotteena kestonakkara, jonka suolapitoisuus voi olla 2,5 % tai 4 %. Jos suolapitoisuutta on esimerkkituotteeseen verrattuna vähennetty 25 %, niin suomalaiseseen tuotteeseen ei voi laittaa ”suola vähennetty” –väitettä, mutta Saksassa valmistetussa tuontituotteessa väitteen käyttö on sallittua.

18.2.2014

Kansallinen käytäntö ei ole tasa-arvoinen verrattuna unionin muiden maiden käytäntöihin verrattuna. Kansallisista voimakassuolaisuusmerkinnöistä ja raja-arvoista tulisi-kin luopua, koska se muodostaa kilpailullisen esteen markkinoilla. ETL esittää siirtymistä yleiseurooppalaiseen käytäntöön myös vähennetty suolaa -väitteiden osalta.

Ensimmäisen kappaleen toiseen lauseeseen esitämme kursiivilla kirjoitettua lisäystä ”Tulkinta voi kuitenkin muuttua elintarviketietoasetuksen muutosten yhteydessä *tai kansallisen lainsäädännön tai tulkintojen muuttuessa*”

6.3.6 Lapsille tarkoitettujen tuotteiden terveystväitteet, sivu 21

Toisessa punaisella kirjoitetussa kappaleessa mainitaan lopussa, että tieteellisen näytön tulee kattaa myös lapset. Lasten eri ikäryhmillä on merkittäviä eroja ravitsemustarpeissa, joten lienee hyvä mainita myös minkä ikäisille lapsille tuote soveltuu.

Viimeisen kappaleen viimeinen lause on jäänyt kesken. Voiko jättää ko. lauseen pois?

6.3.7 Artiklan 10(3) yleisluontoiset täsmentämättömät ilmaukset, sivu 22

Asteriskin (*) käyttömahdollisuus on tervetullut jousto.

7.3.1 Ravintoarvomerkinntäasetuksen mukainen ravintoarvomerkinntä, sivu 26

Koska elintarviketietoasetukseen liittyvä siirtymäaika päättyy pian eli noin kymmenen kuukauden kuluttua ja väitteisiin liittyvät ravintoarvomerkinntät tulevat pakollisiksi, niin ETL ehdottaa, että tähän kappaleeseen lisätään tästä maininta. Toimijoita on hyvä jo ohjata uuden asetuksen käyttöön.

7.4 Terveystväitteiden käytön edellyttämät pakolliset lisämerkinnät, sivu 29

Oppaassa on uusi maininta, että ”mikäli käytetään eri sanamuotoja, tulee toimijan varmistaa, että sanamuodolla on kuluttajalle oletettavasti sama merkitys”. ETL haluaa tuoda esille, että varmistamisen ei tule edellyttää kalliita tutkimuksia tai selvityksiä. Kohtuullinen paneutuminen sanamuotoihin kielen ammattilaisten kanssa tulee olla riittävä.

7.8 Ammattilaisille annettavat tiedot, sivu 32

Kuuluuko ammattihenkilöille annettava viestintä oppaan soveltamisalaan? Voisiko uuden kappaleen jättää pois?

Ammattihenkilöiden kautta ja välityksellä tehtävän tiedonvälityksen tarkoituksena on varmistaa, että kuluttaja saa oikean ja ajantasaisen tiedon juuri omaan elämäntilanteeseen liittyen yhdistettynä ammattilaisen muuhun neuvontaan. Tutkimustiedon välit-

KOMMENTTI

18.2.2014

tämistä ei tule rajoittaa. Ammattihenkilökunnan ammattitaitoon, harkintaan ja esittämistapaan tulee voida luottaa.

On tärkeää, että kuluttaja voi luottaa elintarvikealan toimijoihin ja elintarvikealan valvontaan. Suomalaiselle teollisuudelle ja kuluttajillekin on tärkeää, että kotimaisia elintarvikkeita on tulevaisuudessa saatavilla ja että niissä käytetään väittämiä säädösten mukaisesti. Kansallinen valvonta ei ulotu kansainvälisiin nettikaappoihin ja niiden käyttämiin väitteisiin, mitä kuluttajat eivät välttämättä tiedosta.

Eviran oppaat eivät saa muodostaa estettä paikalliselle joustolle ja tilannekohtaiselle harkinnalle valvontatilanteessa ilman että valvoja kokee tekevänsä virkavirhettä. Valvonnallisten ja hallinnollisten pakkokeinojen ja seuraamusten tulee olla kohtuullisia ja ottaa aina huomioon mahdollisen laiminlyönnin tahattomuus.

Kunnioitavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

Elisa Piesala
Toimialapäällikkö